

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.014/2023/7.

A tanács tagjai:

Dr. Kovács Zsuzsanna a tanács elnöke
Véghegy dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
Dr. Dzsula Marianna bíró
Dr. Pataki Árpád bíró
Dr. Stark Marianna bíró

A felperes:

felperes (cím)

Az alperes:

Dabasi Járásbíróság (cím1)

Az alperes képviselője:

Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviseleti Osztálya (1055 Budapest, Szalay utca 16.)

A per tárgya:

Közérdekű adat kiadása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 47.Pf.634.420/2022/6.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Pesti Központi Kerületi Bíróság 17.P.86.610/2022/9.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését – az elsőfokú eljárási költség viselésére is kiterjedően – hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes az alperesnél 2021. augusztus 23-án előterjesztett kérelemben – többek között – azt kérte, hogy az alperes elektronikus úton adja ki a 2020-ban ügygondnokként kirendelt személyek listáját.

[2] Az alperes az adatigénylésre 2021. szeptember 9-én adott válaszában – a Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.20.901/2010/4. számú ítéletére utalással – közölte, hogy az ügygondnok magántevékenységet végez, nincs jogszabályban meghatározott feladat- és hatásköre, ezért nem tekinthető egyéb közfeladatot ellátó személynek, neve és név szerinti kirendeléseinek száma, listája személyes adat, ezért az adatigénylés teljesítését megtagadta.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[3] A felperes a keresetben a 2020-ban ügygondnokként kirendelt személyek listájának kiadására kérte az alperest kötelezni.

[4] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint az igényelt információ személyes adat, amelynek kiadására nem köteles.

Az első- és másodfokú ítélet

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Az elsőfokú ítélet indokai szerint a keresettel kiadni kért adatok nem minősülnek az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 3. § 5. és 6. pontja szerinti közérdekű, illetve közérdekből nyilvános adatnak.

[6] A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és az alperest a felperes által megjelölt e-mail címre a következő adat kiadására kötelezte: „2020. évben rendelt-e ki ügyvédi irodát ügygondnokként, ha igen, adja ki a kirendelt ügyvédi irodák nevét”. Mellőzte a felperes elsőfokú perköltségben marasztalását és az alperest perköltség megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[7] A jogerős ítélet indokolása szerint az ügygondnokként kirendelt ügyvédek nevének kiadása iránti keresetet az elsőfokú bíróság helytálló indokok alapján utasította el, mert az

ügyvéd neve személyes adat. Ezzel szemben a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 77. § (2) bekezdése alapján kirendelt ügyvédi iroda az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 87. § (1) bekezdése alapján jogi személy, ezért a neve nem személyes adat és miután a bíróság eljárása során, a bíróság általi kirendelés útján, a bíróság közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezik, ezért az Infotv. 3. § 5. pontja alapján közérdekű adatnak minősül, amelynek megismerhetőségét biztosítani kell. A Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.20.901/2010/4. számú ítéletét, miután az nem érinti az ügyvédi irodákra vonatkozó adatokat, nem tartotta irányadónak. A másodfokú bíróság az alperes eljárási költség megfizetése iránti igényét azért tartotta megalapozatlannak, mert Pp. 80. § (1) bekezdése és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: 32/2003. IM rendelet) 2. §-a alapján csak a fél és az ügyvéd között létrejött megbízási szerződés szolgáltat alapot az ügyvédi munkadíj és készkiadás felszámítására. Jelen ügyben azonban az elsőfokú eljárás során a jogi képviselőt nem az alperes, hanem az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) bízta meg a perképviselőt ellátásával, ezért a költség nem az alperesnél merült fel.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[8] A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú ítéletet helybenhagyását, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, harmadlagosan – a jogerős ítélet e körben történő hatályon kívül helyezése mellett – a felperest 51.343 forint elsőfokú eljárási költség megfizetésére kötelezését kérte.

[9] Az alperes az elsődleges és másodlagos felülvizsgálati kérelmet megalapozó jogszabálysértésként a Pp. 2. § (2) bekezdését, 342. § (1) bekezdését, 370. § (1) bekezdését, az Alaptörvény 28. cikkét, az Infotv. 1. §-át, 3. § 5. pontját, 26. § (1) bekezdését, a Pp. 64. § (1) bekezdését, 68. § (2) bekezdését, 80. §-át, 82. §-át, 83. § (2) bekezdését, a Ptk. 6:11. § (1) bekezdését, 6:15. §-át, 6:17. §-át, valamint a 32/2003. IM rendelet 1. §-át, 3. §-át, 4/A. § (1) bekezdését, a harmadlagos felülvizsgálati kérelmet megalapozó jogszabálysértésként a Pp. 64. § (1)-(2) bekezdését, 68. § (2) bekezdését, 80. §-át, 82. §-át, 83. § (2) bekezdését, a Ptk. 6:11. § (1) bekezdését, 6:15. §-át, 6:17. §-át, a 32/2003. IM rendelet 1. §-át, 3. §-át, 4/A. § (1) bekezdését jelölte meg.

[10] Az elsődleges felülvizsgálati kérelem indokai szerint a jogerős ítélet megsértette a kérelemhez kötöttség elvét [Pp. 2. § (2) bekezdés, Pp. 370. § (1) bekezdés] valamint a kereseten való túlterjeszkedés tilalmába ütközik [Pp. 342. § (2) bekezdés], mert olyan információ kiadására kötelezte az alperest, amit a kereset nem tartalmazott. A kereseti kérelem a 2020-ban ügygondnokként kirendelt személyek listájának kiadására irányult, ezzel szemben a jogerős ítélet azon adatok kiadására kötelezte az alperest, hogy 2020-ban rendelt-e ki ügyvédi irodát ügygondnokként, és amennyiben igen, adja ki azok nevét.

[11] Az alperes felülvizsgálati érvelése szerint a kiadni kért adat – az Infotv. 26. § (2) bekezdésében foglalt feltételek hiányában – nem minősül közérdekből nyilvános adatnak, mert az ügygondnok nem közfeladatot lát el, a nyilvánosságához fűződő közérdek nem áll fenn, az ügyvédi irodák nevének megismerhetőségét törvény nem írja elő. A kiadni kért adatok nem minősülnek közérdekű adatoknak sem, mert a közügyek átláthatósága szempontjából közömbös az ügygondnokként kirendelt ügyvédi irodák listája. Az

Alkotmánybíróság határozatai alapján [13/2019. (IV. 8.), 8/2016. (IV.6.), 32/1992. (V.29.) AB határozat] egy információ közérdekű adatként történő minősítése során az információs szabadság alkotmányos funkciójára, és az Infotv. információs szabadsággal kapcsolatos 1. §-ában rögzített céljára, a közügyek átláthatóságára kell figyelemmel lenni, amely minden egyes adatkörnél egyedi mérlegelést és értelmezést igényel a bíróság részéről, ezt a mérlegelést a másodfokú bíróság nem végezte el. Arra hivatkozott, hogy a Kúria Pfv.IV.21.438/2016/6. számú ítélete szerint a hatóság eljárása során, a konkrét ügyben keletkezett adatok nem a hatóság, hanem az eljárással érintett személy tevékenységére vonatkoznak, az így kezelt adatok nem minősülnek közérdekű adatnak. Tévesnek tartotta a jogerős ítélet azon megállapítását is, hogy az ügyvédi iroda neve a bíróság eljárása során keletkezik, hiszen csak létező és a kamarai nyilvántartásba bejegyzett névvel rendelkező ügyvédi irodát lehet kirendelni.

[12] Az alperes álláspontja szerint a jogerős ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezése jogszabályt sért. A másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a képviselt fél képviselő útján is kiállíthat meghatalmazást. A bíróság szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXVI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 86. § (3) bekezdés *b*) pontja és a Pp. 65. § *h*) pontja feljogosítja az OBH-t arra, hogy a bíróság mint fél meghatalmazottjaként járjon el a perben. E jogszabályi felhatalmazás alapján az alperes meghatalmazást állított ki az OBH megbízott részére a képviselet ellátására, ezért az OBH a Ptk. 6:11. § (1) bekezdése, 6:15. §-a, 6:17. §-a és az ügyvéd tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvényben (továbbiakban: Üttv.) 34. §-a, továbbá a 6/2014. (IV. 30.) OBH utasítás 12. §-a alapján adott meghatalmazást a jogi képviseletet ellátó ügyvédnek. Az egyéni ügyvéd az elsőfokú eljárás során az alperes képviselőjeként járt el és tett hatályos nyilatkozatokat, ezért az ügyvédi tevékenység ellátásával kapcsolatos költség is megilleti az alperest. A munkadíját nem megbízási szerződés alapján, hanem a 32/2003. IM rendelet 3. § (1) bekezdése alapján a meg nem határozható pertárgyérték, készkiadását pedig a 2. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján számította fel, ezért a 32/2003. IM rendelet 2. § (1) bekezdés *a*) pontjának a megbízási szerződésben kikötött munkadíjjal összefüggő rendelkezései ebben az ügyben nem alkalmazhatóak.

[13] A másodlagos felülvizsgálati kérelmet az alperes arra az esetre terjesztette elő, amennyiben a fent kifejtett eljárási szabálysértések – a kereseten túlterjeszkedés, indokolási kötelezettség megsértése – miatt a Kúria úgy ítélné meg, hogy új eljárás lefolytatása és új határozat hozatala szükséges.

[14] A harmadlagos felülvizsgálati kérelem indokolásában az alperes azt fejtette ki, hogy a másodfokú bíróság megsértette a Pp. 83. § (2) bekezdését azzal, hogy elmulasztotta a felperest pervesztesség arányában részlegesen eljárási költségekben marasztalni.

A Kúria döntése és jogi indokai

[15] A felülvizsgálati kérelem alapos a következők szerint.

[16] A Pp. 423. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálat során a felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve kúriai határozattól eltérő voltát.

[17] A jogerős ítélet keresetet elutasító rendelkezését a felperes felülvizsgálati kérelemmel nem támadta, ezért a felülvizsgálati eljárás során kizárólag abban a kérdésben

kellett állást foglalni, hogy a jogerős ítélet az alperes által megjelölt eljárási vagy anyagi jogszabályok megsértésével rendelkezett-e a felülvizsgálattal érintett adatok kiadásáról.

[18] Az alperes mindenekelőtt arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság a rendelkezési elv figyelmen kívül hagyásával kötelezte olyan információk kiadására, amire a kereset nem irányult.

[19] A Pp. az I. fejezet 2. alcímében nevesíti a polgári perrend azon alapelveit, amelyek az eljárás egésze alatt érvényesülnek. A polgári perben érvényesülő egyik legfontosabb alapelv a rendelkezési elv, amelyet a Pp. 2. § (1) bekezdése elvontan fogalmaz meg. E rendelkezés szerint a polgári perben a felek maguk döntenek el, hogy élnek-e a törvényben biztosított jogaikkal. A Pp. 2. § (2) bekezdése pedig a rendelkezési elv azon megnyilvánulása, amely szerint a polgári perben főszabály szerint a kérelmekhez, jognyilatkozatokhoz kötöttség elve érvénysül. Ez az elv fejeződik ki a Pp. 342. § (1) bekezdésében is, amely a bíróság számára korlátot állít fel: nem ítélt meg többet vagy mást, mint amit a keresetben, illetve a viszontkeresetében a fél követel. A felek rendelkezési jogával áll összefüggésben a Pp. 370. § (1) bekezdése is, amely szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének korlátja, hogy a fellebbező – a Pp. 371. § (1) bekezdés *a)*, *b)* és *d)* pontjaiban foglalt tartalmi követelményeknek megfelelő fellebbezésében – milyen másodfokú döntést kér.

[20] A felperes a keresetben a 2020-ban ügygondnokként kirendelt személyek listájának kiadására kérte az alperest kötelezni. Az elsőfokú bíróság keresetet elutasító ítéletével szemben előterjesztett fellebbezésben a felperes kifejezetten hivatkozott arra, hogy a Pp. 77. § (2) bekezdése alapján az ügyvédek és az ügyvédi irodák is kirendelhetőek, jogi személy ügyvédi iroda neve nem személyes adat, többek között erre tekintettel kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását. A jogerős ítélet rendelkező része a keresetben foglaltaknál szűkebb körben – kizárólag az ügyvédi irodák nevét illetően – kötelezte az alperest az adatok kiadására, ezért a felülvizsgálati állásponttal szemben a jogerős ítélet nem sértette az alperes által megjelölt eljárási jogszabályokat [Pp. 2. § (2) bekezdés, 342. § (1) bekezdés, 370. § (1) bekezdés], mert nem kötelezte az alperest a keresetben és a fellebbezésben foglaltaknál több, vagy más adatok, információk kiadására.

[21] A felülvizsgálati kérelem anyagi jogszabálysértésre vonatkozó érvelése [Infotv. 1. §, 3. § 5. pont és 26. § (1) bekezdés] tekintetében a Kúria a következőket állapította meg.

[22] Az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése szerint mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. Az Alaptörvény e rendelkezésében deklarált információs jogokat az Infotv. tölti meg tartalommal. Az Alkotmánybíróság határozataiban kifejtette, hogy az információs szabadság többfunkciós: mind önálló alapjog, mind számos más jogosultság előfeltétele. Mindkét esetben elválaszthatatlanul kapcsolódik a demokratikus, vagyis a közéleti kérdéseket minél szélesebb társadalmi vita úján rendezni kívánó alkotmányos berendezkedéshez. Célját tekintve az Alkotmánybíróság szerint az információs szabadság „mögött alapvetően két, egymással összefüggő indok áll: egyrészt a közhatalom működéséről való tájékozott véleményformálás feltételeinek a megteremtése, másrészt a demokratikus és hatékony működés külső kontrollja és ösztönzése. Az állam működéséről való tájékozott véleményformálás elengedhetetlen a hatalomgyakorlók tevékenységének megítéléséhez és számonkéréséhez, a közhatalmi döntéshozatalra, a közügyek intézésére gyakorolt állampolgári ellenőrzés és befolyás gyakorlásához, tágabb értelemben a közügyekhez kapcsolódó nyilvános, tényeken alapuló diskurzus kialakulásához.” {4/2021. (I. 22) AB határozat Indokolás [32], 13/2019. (IV. 8.) AB határozat Indokolás [29]-[30], illetve 7/2020. (V. 13.) AB határozat Indokolás [14]} Az Alkotmánybíróság elvi élel kimondta azt is, hogy: „Az információs szabadság alkotmányos funkciója az állam demokratikus működésének a garantálása. A közhatalom-gyakorlás nyilvánossága, illetve szélesebb értelemben véve a

közügyek átláthatósága kétségtől előfeltétele más alapjogok (véleménynyilvánítás, közösségi döntéshozatalban való részvétel) gyakorlásának, illetve a hatékony állami működés egyik biztosítékának is tekinthető.” {8/2016. (IV. 6.) AB határozat Indokolás [43]} Más szavakkal: „A közérdekű adatok megismerése alapfeltétele az állam demokratikus működésének.” (4/2015. (II. 13.) AB határozat Indokolás [27]}

[23] Az Infotv. 1. §-a az Alaptörvény VI. cikke alapján garantálja a nyilvános adatokhoz való hozzáférést, és többek között kimondja, hogy e törvény célja a hatálya alá tartozó tárgykörökben az adatok kezelésére vonatkozó alapvető szabályok meghatározása annak érdekében, hogy a közügyek átláthatósága a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő jog érvényesítésével megvalósuljon. Az Infotv. 1. §-a is azt az elsődleges célt deklarálja, hogy az adatigényléseken keresztül biztosítsa az állami működés átláthatóságát.

[24] Annak megítélése, hogy egy adat közérdekűnek vagy közérdekből nyilvánosnak minősül-e, jogalkalmazói – végső soron a rendes bíróság hatáskörébe tartozó – kérdés, amely szűk körben esik alkotmányossági kontroll alá {4/2021. (I.22.) AB határozat Indokolás [38]}. A bíróságnak az adatigénylésben kiadni kért adat minősítése során azt kell vizsgálnia, hogy a kiadni kért adat az Infotv. 3. § 5. és 6. pontjában írt fogalommeghatározás szerint – az Infotv. 1. §-ban megfogalmazott célra is figyelemmel – közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatnak minősül-e; ugyanis kizárólag ezen két adatkör megismerése lehetséges közérdekű adatigénylés keretében.

[25] Az Infotv. 3. § 5. pontja értelmében közérdekű adat az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv, vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon, vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló, vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre annak eredményességére és kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra a megkötött szerződésekre vonatkozó adat.

[26] A perben nem volt vitás, hogy az alperes – az Infotv. 26. § (1) bekezdésének megfelelően – az Alaptörvény 25. cikk (1) bekezdése és a Bszi. 1. §-a alapján igazságszolgáltatási tevékenységet, tehát közfeladatot lát el. Az sem volt vitatott, hogy az alperes a kirendelt ügygondnokok nevét nyilvántartja. A felülvizsgálati kérelemben az alperes azt sem tette vitássá, hogy az ügyvédi irodák neve nem esik a személyes adat fogalma alá. Ezért a Kúriának érdemben azt kellett megítélnie, hogy az ügygondnokként kirendelt ügyvédi irodák neve az alperes tevékenységére vonatkozó, vagy közfeladatának ellátása során keletkező adatnak minősül-e.

[27] Helytállóan hivatkozott arra az alperes, hogy a Pp. 77. § (2) bekezdése alapján az ügygondnokrendelés kizárólag létező ügyvédi iroda esetén lehetséges, az értelemszerűen nem a bíróság ügygondnokrendelése útján jön létre. Tévesen állapította meg a másodfokú bíróság, hogy „az ügyvédi iroda neve (...) kirendelés útján, a bíróság közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezik”. A szóban forgó adat nem vonható az Infotv. közérdekű adat fogalmát meghatározó rendelkezése körébe.

[28] A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy az adott eljárás során ügygondnokként rendelt ügyvédi iroda neve – az Infotv. 3. § 5. pontjában meghatározott fogalom Alaptörvény 28. cikkének megfelelő értelmezésével – nem minősül az alperes igazságszolgáltatási tevékenységére vonatkozó közérdekű adatnak sem.

[29] Az Alkotmánybíróság a 13/2019. (IV. 8.) AB határozat indokolásának [37] bekezdése szerint – más állami szervekhez képest – a bírói ítélkezéshez kapcsolódó adatok nyilvánosságának szempontjai eltérően ítélhetőek meg. A bírói döntések – és az ezzel összefüggő adatok transzparenciája – a bírói ítélkező munka kontrollja ugyanis főszabály szerint a felek számára biztosítandó, ennél tágabb körben elsődlegesen a tárgyalások és az ítélethirdetés nyilvánosságán keresztül valósulhat meg {vö. 3171/2017. (VII. 14.) AB határozat, Indokolás [54] és [66]}. A bírói ítélkezés kapcsán figyelembe kell venni, hogy a döntések természetes és más személyek jogait és kötelezettségeit, egymással való viszonyát rendezik, tehát a döntések egyszerre tartalmaz(hat)nak személyes adatokat, valamint közérdekű (közérdekből nyilvános) adatokat. Ebben a körben lényegesen különbözőek azok a szempontok, amelyek a hozzáférés jogosultságának szabályozását és értelmezését meghatározzák. A bírósági eljárások alanyai és érdekeltjei egy zárt kört jelentenek, aminek következtében a személyes adatvédelemnek a közérdekű adatokhoz való hozzáférés jogával szembeni korlátozó funkciója megnövekedett, adott esetben, – így különösen egyes polgári eljárásokban, elsősorban a személyállapotú perekben – azt kizáró szerephez jut {3056/2015. (III. 31.) AB határozat, Indokolás [14], vö. még: Indokolás [7]-[10]}. Közérdekűnek az egyes bírósági szinteken, vagy egy-egy bíróságon folyó ítélkező munkát, emellett a bírói igazságszolgáltatás működését egészében jellemző adatok minősülnek {vö. 3056/2015. (III. 31.) AB határozat, Indokolás [15], 873/B/2008. AB határozat, ABH 2011, 1826, 879/E/2004. AB határozat, ABH 2011, 1478.}.

[30] Az ügygondnoki képviselő a perbeli képviselő sajátos formája. Ügygondnokot a bíróság az adott eljárás során a Pp. 76. § a)-d) pontjaiban felsorolt feltételek fennállása esetén rendel, legtöbbször akkor, ha a féllel való érintkezés fizikai vagy jogi okból nem lehetséges. Az ügygondnokrendelést követően az ügygondnokot főszabály szerint – a Pp. 77. § (4) bekezdésben meghatározott kivételekkel – a per vitelére meghatalmazott jogállása illeti meg [Pp. 77. § (3) bekezdés], tevékenysége ezért teljes egészében magántevékenység. A bíróság feladata – az ellenérdekű fél kérelme alapján és a jogszabályi feltételek fennállása esetén – az ügygondnokrendelés, annak érdekében, hogy a nyilatkozattételben akadályozott fél képviselőt az eljárás során biztosítsa. Ezen kívül a perben eljáró bíró az ügygondnok díjazásáról határoz [Pp. 76. § (7) bekezdés], a díjat azonban – az egyes jogszabályban meghatározott esetektől eltekintve – a fél előlegezi [Pp. 79. § (5) bekezdés] és viseli, a kirendelt ügygondnok díjára a költségmentesség és a költségfeljegyzési jog kedvezménye sem terjed ki [Pp. 95. § (4) bekezdés]. Ekként az egyes eljárások keretén belül az ítélkező bírák által a fél képviselőre rendelt ügyvédi irodák nevéből az alperes működésének általános jellemzőire, de a közpénz felhasználására sem vonható le alapvető és általánosítható következtetés, ilyen közérdeket megalapozó körülményt a felperes maga sem adott elő.

[31] A Kúria nem kíván jogkérdésben eltérni a Pfv.IV.21.438/2016/6. számú ítéletében foglalt indokoktól, mely szerint a hatóság eljárása során, a konkrét ügyben keletkezett adatok nem a hatóság, hanem az eljárással érintett személy tevékenységére vonatkoznak, és az így kezelt adatok nem minősíthetők közérdekű adatnak. A konkrét ügyek intézése során szükségszerűen kezelt adatok nem az alperes ítélkezési tevékenységére vonatkozó ügyforgalmi, ügyelosztási, szervezeti adatok, megismerhetőségüket az eljárási szabályok, így a Pp. 162. §-a szabályozza, az iratbetekintés csak e rendelkezésben meghatározott személyek számára biztosított. Az ügygondnok kirendelése tárgyában meghozott végzés nem válik bárki számára megismerhetővé, a kirendelő végzés közzétételére a bíróság a Bszi. 163. §-a alapján sem köteles. Az alperes tevékenységére vonatkozó, a közfeladat ellátásának funkciójához kapcsolódó adatok körébe az alperes által a perben kirendelt ügygondnok ügyvédi irodák neve nem sorolható, mert a közérdekű adatok kiadásának kötelezettségét az Infotv. 1. §-ában meghatározott cél, a közügyek átláthatóságához fűződő közérdek alapozza meg. Jelen

esetben azonban ilyen közérdek a 2020-ban kirendelt ügyvédi irodák neve alapján nem áll állapítható meg.

[32] Az anyagi és az eljárási jogszabályokat is sérti a jogerős ítéletben foglalt azon okfejtés is, hogy az elsőfokú eljárás során eljáró jogi képviselőt nem az alperes, hanem az OBH bízta meg, ezért a költség nem az alperesnél merült fel, így az nem minősül perköltségnek.

[33] A Ptk. 6:11. § (1) bekezdése szerint – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – más személy útján is lehet jognyilatkozatot tenni. A képviselő által megtett nyilatkozat közvetlenül a képviseltet jogosítja és kötelezi. A Pp. 80. § szerint a perköltség a félnél – a perben vagy azt megelőzően – a jog perbeli érvényesítésével okozati összefüggésben és szükségképpen felmerült minden költség, ideértve a bíróság előtt történő megjelenéssel szükségképpen felmerült keresetkiesést is.

[34] A perben az alperes az ellenkérelem mellékleteként csatolta az OBH mint meghatalmazott részére a per vielére szóló meghatalmazását, amely szerint a meghatalmazás a perköltség „behajtására” nem terjed ki. Csatolta továbbá azt az ügyvédi meghatalmazást is, amely szerint dr. Senyei György, az Országos Bírósági Hivatal elnöke – a Bszi. 86. § (3) bekezdés b) pontja alapján eljárva – meghatalmazza név egyéni ügyvédet, hogy a folyamatban lévő ügyben az alperest az Üttv., valamint más jogszabályokban meghatározottak szerint teljes jogkörrel képviselje. Mivel nincs jogszabályi akadálya annak, hogy a meghatalmazás adása során az alperest ügyleti képviselő képviselje, így annak sincs, hogy az Infotv. 31. § (4) bekezdése alapján perbeli jogképességgel rendelkező alperes meghatalmazása alapján eljárva az OBH elnöke a peres képviselet ellátásával jogi képviselőt bízson meg. A képviseleti jog létesítéséről kiállított meghatalmazás szövegéből kitűnően a jogi képviselő az elsőfokú eljárás során nem az OBH, hanem az alperes képviseletében járt el, megtett nyilatkozatai – ekként a perköltség felszámítása is – közvetlenül az alperest jogosítja fel és kötelezi. Az OBH per vitelére szóló meghatalmazása magából az okiratból kitűnően korlátozott, nem terjedt ki a perköltség „behajtására”. Ezért nem vonható le okszerűen az a következtetés sem, hogy az alperes az ügyvédi képviselettel összefüggésben felmerült, meg nem határozható pertágyárék alapján felszámított ügyvédi munkadíjat és a 2. § (1) bekezdés b) pontja alapján igényelt készkiadást azért nem érvényesítheti, mert az nem az alperesnél merült fel.

[35] A fent kifejtett indokok alapján a Kúria a jogerős ítéletet felülvizsgálattal támadott rendelkezését a Pp. 424. § (3) bekezdése alapján – az elsőfokú eljárási költség viselésére is kiterjedően – hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét e körben helybenhagyta. Mivel az elsődleges felülvizsgálati kérelem megalapozott volt, az eshetőlegesen előterjesztett további felülvizsgálati kérelmeket vizsgálni nem kellett.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[36] Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése;
2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 1. §, 3. § 5. pont;
a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 80. §

A döntés elvi tartalma

[37] A bírósági eljárásban keletkezett adatok általában nem a bíróság, hanem az eljárással érintett személy tevékenységére vonatkoznak, és az így kezelt adatok főszabály szerint nem minősíthetők közérdekű adatnak.

Záró rész

[38] Az alperes a másodfokú és a felülvizsgálati eljárás során eljárási költséget nem számított fel, ezért a Pp. 82. § (1) bekezdése alapján erről rendelkezni nem kellett.

[39] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés *o)* pontja értelmében illetékmentes.

[40] A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmét a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[41] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja zárja ki.

Budapest, 2023. június 14.

Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró